NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 11 päivänä heinäkuuta 2017,

Slovenian vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Slovenian vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2017/C 261/23)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ([1]) ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ([2]) ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Slovenia kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti suosituksen 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Neuvosto hyväksyi 21 päivänä maaliskuuta 2017 suosituksen euroalueen talouspolitiikasta, jäljempänä ”euroalueen suositus” ([3]).

(2) Koska Slovenia kuuluu jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa vahvasti yhteydessä toisiinsa, Slovenian olisi varmistettava, että jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–3 ilmenevä euroalueen suositus pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti.

(3) Sloveniaa koskeva vuoden 2017 maaraportti julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Slovenian edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja sen kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi siihen sisältyi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laadittu perusteellinen tarkastelu, jonka tulokset julkaistiin samaten 22 päivänä helmikuuta 2017. Komissio päätteli analyysinsa perusteella, että Slovenian makrotaloudessa on epätasapainoja. Haavoittuvuustekijöitä ovat erityisesti pankkisektorin heikkoudet, yritysten velkaantuneisuus ja julkisen talouden riskit. Varantoepätasapainot ovat vähitellen purkautumassa uudelleen käynnistyneen kasvun ansiosta. Yrityssektorin velkaantuneisuus on vähentynyt

([1]) EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
([2]) EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.
([3]) EUVL C 92, 24.3.2017, s. 1.

merkittävästi ja yksityiset investoinnit ovat käynnistyneet, myös suorien ulkomaisten sijoitusten muodossa, vaikka maahan tulevat suorat ulkomaiset sijoitukset ovatkin edelleen vähäisiä verrattuna alueen muihin maihin. Julkinen velka oli suurimmillaan vuonna 2015, ja sen odotetaan lähtevän laskuun tulevina vuosina. Samalla kun pankkisektorin uudelleenjärjestelyssä on edistytty, järjestämättömien lainojen osuus on pienentynyt nopeasti ja sen odotetaan pienentyvän edelleen. Hallitus on toteuttanut asianmukaisia toimenpiteitä pankkisektorin vakauttamiseksi ja uudelleenjärjestelemiseksi sekä valtion omistamien yritysten hallinnon parantamiseksi. Tarvitaan kuitenkin lisätoimia, joilla voidaan puuttua yritysten velkaan ja rahoitussektorilla edelleen vallitseviin heikkouksiin, varmistaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys ja parantaa liiketoimintaympäristöä.

(4) Slovenia toimitti vuoden 2017 vakausohjelmansa 28 päivänä huhtikuuta 2017 ja vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa 3 päivänä toukokuuta 2017. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(5) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ([1]) 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa kyseisen säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.

(6) Sloveniaan sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota ja väliaikaista velkasääntöä. Hallitus odottaa vuoden 2017 vakausohjelmassaan julkisen sektorin alijäämän paranevan 0,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja saavuttavan sen jälkeen 0,4 prosentin ylijäämän suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteena oleva rakenteellisesti tasapainoinen rahoitusasema – mikä ei vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia – saavutetaan suunnitelman mukaan viimeistään vuonna 2020. Uudelleenlasketun ([2]) rakenteellisen rahoitusaseman perusteella julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta ei kuitenkaan saavuteta ohjelmakaudella. Vuoden 2017 vakausohjelman mukaan julkisen talouden velan odotetaan supistuvan 77,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja jatkavan supistumista 67,5 prosenttiin vuonna 2020. Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Toimenpiteitä, joita tarvitaan tukemaan suunniteltujen tavoitteiden saavuttamista vuodesta 2017 eteenpäin, ei kuitenkaan ole vielä riittävästi täsmennetty.

(7) Vuoden 2017 vakausohjelman perusteella poikkeuksellisen pakolaisvirran vaikutus julkiseen talouteen on merkittävä vuosina 2016 ja 2017, ja siinä annetaan riittävä näyttö näiden julkisen talouden lisäkustannusten laajuudesta ja luonteesta. Komission mukaan poikkeuksellisen pakolaisvirran osalta hyväksyttävät lisämenot olivat vuonna 2016 yhteensä 0,07 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämä määrä on säilynyt samana kuin vuoden 2017 alustavassa talousarviosuunnitelmassa, jossa vahvistettiin vuoden 2016 vakausohjelman ennusteet. Vuoden 2017 vakausohjelmaan sisältyi pyyntö, joka oli 0,07 prosenttia suhteessa BKT:hen ja jonka lisävaikutuksen komissio katsoo olevan 0,01 prosenttia suhteessa BKT:hen. Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 3 kohdan säännöksissä otetaan huomioon tällaiset lisämenot, sillä pakolaisvirta ja turvallisuuteen liittyvät toimenpiteet liittyvät epätavallisiin tapahtumiin, niiden vaikutus Slovenian julkiseen talouteen on merkittävä, eikä kestävyys vaarannu, jos tilapäinen poikkeaminen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta sallitaan. Vaadittua sopeutusta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta on siksi pienennetty vuoden 2016 osalta mainittujen lisäkustannusten huomioon ottamiseksi. Vuoden 2017 osalta tehdään lopullinen arviointi hyväksyttävine määrineen keväällä 2018 Slovenian viranomaisten toimittamien havaittujen tietojen perusteella.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

([2]) Suhdannetasoitettu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä, komission yksiköiden uudelleen laskemana yhteisesti sovittuja menetelmiä käyttäen.

(8) Neuvosto suositti 12 päivänä heinäkuuta 2016, että Slovenia sopeuttaa julkista taloutta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta vähintään 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan on vaarana, että tästä vaatimuksesta poiketaan jonkin verran vuonna 2017.

(9) Slovenian julkisen talouden tilanteen ja erityisesti velkatason perusteella sen odotetaan sopeuttavan vuonna 2018 julkista taloutta lisää kohti asianmukaista keskipitkän aikavälin tavoitetta. Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen yhteisesti sovitun matriisin perusteella sopeutus tarkoittaa vaatimusta, jonka mukaan nettomääräisten julkisten perusmenojen nimellinen kasvu ([1]) on enintään 0,6 prosenttia. Tällöin rakenteellinen sopeutus olisi 1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Jos politiikat säilyvät muuttumattomina, on vaarana, että tästä vaatimuksesta poiketaan merkittävästi vuonna 2018. Slovenian ennustetaan noudattavan velkasääntöä vuosina 2017 ja 2018. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että Slovenian on oltava valmis toteuttamaan lisätoimia vuonna 2017 ja että vuonna 2018 lisätoimet ovat tarpeen, jotta vakaus- ja kasvusopimuksen määräyksiä voidaan noudattaa. Kuten asetuksessa (EY) N:o 1466/97 säädetään, talousarviosuunnitelmien ja julkisen talouden toteutuman arvioinnissa olisi kuitenkin otettava huomioon jäsenvaltion rahoitusasema suhdanteet huomioiden. Kuten näihin maakohtaisiin suosituksiin liittyvässä komission tiedonannossa vuoden 2017 eurooppalaisesta ohjausjaksosta todetaan, vuoden 2018 alustavan talousarviosuunnitelman arvioinnissa ja sen jälkeen julkisen talouden vuoden 2018 toteutuman arvioinnissa on otettava asianmukaisella tavalla huomioon, että tavoitteena on saavuttaa sellainen finanssipolitiikan viritys, joka osaltaan sekä vahvistaa meneillään olevaa talouden elpymistä että varmistaa Slovenian julkisen talouden kestävyyden. Tässä yhteydessä neuvosto panee merkille, että komissio aikoo tehdä kokonaisarvioinnin asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti, ottaen erityisesti huomioon Slovenian suhdannetilanteen. Juuri Slovenian suhdannetilanteeseen liittyy lisäksi merkittävää epävarmuutta vuosina 2008–2013 koetun talouden voimakkaan supistumisen ja parhaillaan toteutettavien suurten rakenteellisten ja finanssisektoriin kohdistuvien uudistusten takia.

(10) Heinäkuussa 2015 hyväksytyssä finanssipoliittisia sääntöjä koskevassa laissa otettiin käyttöön keskipitkän aikavälin julkisen talouden kehys. Julkista taloutta koskevaan lakiin olisi tehtävä tiettyjä muutoksia, jotta se saadaan toimintaan. Hallitus sitoutui alun perin antamaan julkista taloutta koskevan tarkistetun lain puolen vuoden kuluessa finanssipoliittisia sääntöjä koskevan lain hyväksymisestä. Tätä määräaikaa on kuitenkin lykätty useita kertoja, eikä tarkistettua lakia ole vieläkään toimitettu parlamentin käsittelyyn. Se on yksi oikeudellisista välineistä, joilla neuvoston direktiivi 2011/85/EU ([2]) otetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, mikä jäsenvaltioiden olisi pitänyt toteuttaa vuoden 2013 loppuun mennessä. Finanssipoliittisen neuvoston jäsenet nimitettiin 21 päivänä maaliskuuta 2017.

(11) Slovenian julkinen velka oli vuonna 2016 suuri, 79,7 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä tekee julkisesta taloudesta haavoittuvan. Maan väestö ikääntyy nopeammin kuin useimmissa muissa jäsenvaltioissa. Slovenia on alttiina suurille julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyteen liittyville riskeille. Sen pitkän aikavälin kestävyysvajeindikaattori on jäsenvaltioiden suurin, mikä johtuu eläkkeisiin liittyvien julkisten menojen sekä terveydenhuoltoon ja pitkäaikaishoitoon liittyvien menojen ennustetusta kasvusta.

(12) Hallitus on esittänyt ehdotuksia terveydenhuoltojärjestelmän uudistamiseksi. Tämän uudistuksen kannalta keskeinen on terveydenhuoltoa ja sairausvakuutusta koskeva lakiesitys, josta käynnistettiin julkinen kuuleminen helmikuussa 2017. Sen on tarkoitus edetä kansalliskokoukseen viimeistään kesällä 2017. Suunnitellun aikataulun noudattaminen on tärkeää, ja sitä noudattamalla lain voimaantulon vuonna 2017 pitäisi edelleen olla mahdollista. Joulukuussa 2016 esitettiin ehdotukset terveydenhuoltopalveluja ja potilaan oikeuksia koskevien lakien muuttamiseksi ja hyväksyttiin uusi apteekkilaki. Jäljellä olevat haasteet koskevat sairaaloiden hallintotapaa ja suoriutumista, perusterveydenhuollon roolia vuodeosastohoidon ”portinvartijana”, sairaaloiden maksujärjestelmiä, terveydenhuollon menetelmien arviointia ja tietojärjestelmiä. Lisäksi lääkevalmisteiden ja terveydenhuoltopalvelujen julkisten hankintojen keskittämisestä saatavat edut ovat pitkälti hyödyntämättä, mutta lääkkeiden julkisten hankintojen keskittäminen on valmisteilla, minkä ansiosta hankinnoista saattaa tulla läpinäkyvämpiä ja kustannustehokkaampia. Myös pitkäaikaishoidon uudistuksen eteneminen on merkittävä haaste. Tähän mennessä Slovenialla ei ole ollut integroitua pitkäaikaishoitojärjestelmää. Pitkäaikaishoidon tarpeiden määrittämiseen liittyvä pilottihanke on valmisteilla.

([1]) Nettomääräisillä julkisilla menoilla tarkoitetaan julkisia kokonaismenoja ilman korkomenoja, ilman unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka korvataan täysin unionin varoista saatavilla tuloilla, ja ilman ei-päätösperäisiä muutoksia työttömyysetuusmenoissa. Kansallisesti rahoitettu kiinteän pääoman bruttomuodostus jaetaan neljälle vuodelle. Päätösperäiset tulopuolen toimenpiteet ja lakisääteiset tulojen lisäykset otetaan huomioon. Meno- ja tulopuolen kertaluonteiset toimenpiteet kuittaavat toisensa.

([2]) Neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41).

(13) Hallitus hyväksyi huhtikuussa 2016 eläkkeitä koskevan valkoisen kirjan ja on käynnistänyt julkisen kuulemisen eläkejärjestelmän tulevaisuudesta. Konkreettisia lainsäädäntöehdotuksia ei kuitenkaan ole vielä esitetty. Tulevia haasteita asettavat eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyyden ja riittävyyden varmistaminen mukauttamalla lakisääteistä eläkeikää eliniänodotteen kasvuun ja edistämällä myöhäisempää eläkkeelle siirtymistä, lisäeläkejärjestelmien kattavuuden parantaminen, erilaisten urapolkujen riittävä huomiointi ja vanhuusiän köyhyysriskin vähentäminen.

(14) Työmarkkinoiden ja sosiaalisen kehityksen tilanne parani edelleen. Työpaikkoja luodaan aiempaa enemmän ja työttömyys vähenee. Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytyneisyyden riskille alttiina olevien henkilöiden osuus väheni, mutta vanhuksilla osuus on edelleen unionin keskiarvoa suurempi. Työmarkkinatilanteen paraneminen tarjoaa mahdollisuuden ikääntyneiden työntekijöiden työllistämiseen, mutta näiden työvoimaosuus on edelleen alhainen. Viime vuosina on ollut yhä yleisempää siirtyä eläkkeelle työttömyysvakuutusjärjestelmän kautta. Pitkäaikaistyöttömyys on kriisiä edeltävän tason yläpuolella, ja kaikista työttömistä yli puolet on pitkäaikaistyöttömiä. Yli 40 prosenttia pitkäaikaistyöttömistä on yli 50-vuotiaita ja miltei puolet on ollut työttömänä vähintään kaksi vuotta. Ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen parantamiseksi on laadittu analyysi ja toimintasuunnitelma, joista on keskusteltu työmarkkinaosapuolten kanssa. Jos toimintasuunnitelma toteutetaan nopeasti, voidaan edistää ikääntyneiden työntekijöiden aktivointia. Matalan osaamistason työntekijöiden työllisyysaste on edelleen alhainen ja selvästi alle kriisiä edeltäneen tason ja unionin keskiarvon. Tammikuussa 2016 hyväksytyllä aktiivisen työvoimapolitiikan täytäntöönpanosuunnitelmalla jatketaan nykyistä lähestymistapaa, mutta alan menot ovat edelleen vähäisiä. Ikääntyneiden ja matalan osaamistason työntekijöiden osuus aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteistä on edelleen liian pieni. Työmarkkinoiden segmentoituminen on vuonna 2013 toteutetun uudistuksen jälkeenkin haaste.

(15) Järjestämättömiä lainoja on edelleen paljon, mutta niiden määrä vähenee tasaisesti. Slovenian keskuspankki on toteuttanut useita toimenpiteitä, joilla pankeille tarjotaan kannustimia vähentää järjestämättömiä lainojaan kestävällä tavalla. Paine velan supistamiseksi on alkanut helpottaa, mutta yritysten luotonsaanti vähenee edelleen. Velka supistuu epätasaisesti eri yrityksillä. Pankkisektorin vakauttaminen ja uudelleenjärjestäminen eteni, kun kolme pankkia sulautui yhteen vuonna 2016. Slovenia päätti myydä vähintään 50 prosenttia osuudestaan suurimmassa valtion omistamassa pankissa 31. joulukuuta 2017 mennessä ja yhtä osaketta vaille 25 prosentin lisäosuuden 31. joulukuuta 2018 mennessä. Pankkien varainhoitoyhtiön kapasiteettia toteuttaa yritysten rakenneuudistuksia vahvistettiin entisestään lainsäädäntökehyksen muutoksilla. Pk-yrityksillä on edelleen paljon järjestämättömiä lainoja. Kysymyksen ratkaisemiseksi on pk-yritysten järjestämättömien lainojen järjestelyille laadittu systemaattinen lähestymistapa Maailmanpankin avulla. Lisäksi hallitus hyväksyi lakiesityksen keskitetyn luottorekisterin perustamisesta tehostamaan riskienhallintaa ja vähentämään velkaantumisriskiä.

(16) Luottokelpoisten yritysten mahdollisuudet käyttää vaihtoehtoisia rahoituslähteitä ovat hyvin rajalliset. Slovenian yritysrahasto ja SID-pankki (Slovenska izvozna in razvojna banka) ovat pääasiassa antaneet pk-yritysten käyttöön uusia velkainstrumentteja, esimerkiksi mikrolainoja. Slovenian yritysrahasto toteutti vuonna 2016 yhden siemenpääomajärjestelyn, jonka edunsaajina oli alle 50 pk-yritystä. Muut vaihtoehtoiset rahoitusvälineet, esimerkiksi riskipääoma ja oman pääoman ehtoinen pääoma ERI-rahastoja käyttäen voisivat olla tärkeitä lisärahoituslähteitä, mutta ne ovat pitkälti hyödyntämättä.

(17) Strategiaa julkishallinnon kehittämiseksi vuosina 2015–2020 ollaan toteuttamassa, ja edistystäkin on jo saatu jonkin verran aikaan. Tietyt toimenpiteet, kuten virkamieslain hyväksyminen, ovat kuitenkin viivästyneet edelleen. Hallinnollisen rasituksen vähentämistä koskevalla valtiollisella suunnitelmalla on saatu vuosina 2009–2015 aikaan arviolta 365 miljoonan euron säästöt. Suunnitelmaan sisältyvistä 318 toimenpiteestä on toteutettu miltei 60 prosenttia. Monimutkaiset ja pitkälliset hallintomenettelyt ovat kuitenkin edelleen yksityisten investointien esteenä erityisesti rakennusalalla ja alueidenkäytön suunnittelussa. Oikeusjärjestelmän tehokkuus ja laatu ovat parantuneet edelleen, mutta kauppaoikeudellisten asioiden ensimmäisten kuulemisten järjestäminen kestää edelleen kauan eikä kanteita voi nostaa sähköisesti. Vaikka Sloveniassa on toteutettu korruption torjuntaan tähtääviä uudistuksia, esimerkiksi korruption nollatoleranssia koskeva ohjelma, korruptiotilannetta koskevat käsitykset ovat edelleen kielteisiä ja näyttävät vaikuttavan liiketoimintaa koskeviin päätöksiin. Ammattien sääntelyn nykyaikaistamisessa edistyttiin aluksi, mutta uudistukset ovat nyt hidastuneet. Kilpailua näiden ammattien markkinoilla voitaisiin edistää poistamalla ammattien sääntelyyn liittyvät rajoittavat esteet.

(18) Valtio osallistuu edelleen vahvasti talouselämään huolimatta vuonna 2013 aloitetusta yksityistämisohjelmasta. Se on Slovenian suurin työnantaja ja omaisuudenhoitaja, ja sillä on maassa eniten yritysvelkaa. Valtion korkealla omistusasteella on merkittäviä finanssipoliittisia ja taloudellisia vaikutuksia erityisesti kun omistajaohjausjärjestelmä on heikko. Vaikutusten arvoksi arvioidaan 13 miljardia euroa eli noin kolmannes BKT:stä vuosina 2007–2014. Ne aiheutuvat pääasiassa rahoitussektorin vakauttamistoimenpiteistä ja valtionyhtiöiden menetetystä tuotosta verrattuna vastaaviin yksityisiin yrityksiin. Valtionyhtiöiden tulokset ovat alkaneet parantua uuden omistajaohjaus-

järjestelmän avulla, mutta riskejä on edelleen. Vuoden 2015 lopussa valtion holdingyhtiön hallinnassa olevien yritysten kannattavuus alkoi tulosten perusteella parantua, vaikka hallintostrategiassa asetettua välitavoitetta ei saavutetakaan. Hallitus hyväksyi tammikuussa 2017 vuotta 2017 koskevan omaisuudenhoitosuunnitelman, jossa ilmoitettiin määrälliset tulosindikaattorit kullekin valtionyhtiölle erikseen ja päivitettiin myytävien omaisuuserien luettelo. Samaan aikaan parlamentin alun perin vuonna 2015 hyväksymä omaisuudenhoitostrategian tarkistus on kesken, ja hallitus on lykännyt päätöstään vuoden 2017 toiselle puoliskolle. Vaikka hallintoneuvostolle nimitettiin uusi puheenjohtaja helmikuun 2017 lopussa, valvontaneuvosto ei ole vieläkään täysimääräisesti toiminnassa.

(19) Komissio on vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Slovenian talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2017 vakausohjelman ja vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Slovenialle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Slovenian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

(20) Neuvosto on tutkinut vuoden 2017 vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto ([1]) ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.

(21) Neuvosto on tutkinut vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelman ja vuoden 2017 vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 3,

SUOSITTAA, että Slovenia toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. pyrkii toteuttamaan merkittäviä julkisen talouden sopeutustoimia vuonna 2018 vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimusten mukaisesti ja ottaen huomioon tarpeen vahvistaa meneillään olevaa talouden elpymistä ja varmistaa Slovenian julkisen talouden kestävyys; hyväksyy ja toteuttaa ehdotetun terveydenhuoltojärjestelmän uudistuksen ja hyväksyy kaavaillun pitkäaikaishoidon uudistuksen, jolla parannetaan hoidon kustannustehokkuutta, saatavuutta ja laatua; hyödyntää terveydenhuoltoalan keskitettyjen hankintojen tarjoamat mahdollisuudet kokonaan; hyväksyy tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyyden ja riittävyyden;

2. lisää toimia matalan osaamistason ja ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyden parantamiseksi erityisesti kohdennetuilla elinikäiseen oppimiseen ja aktivointiin tähtäävillä toimenpiteillä;

3. parantaa rahoitusedellytyksiä muun muassa helpottamalla järjestämättömien lainojen kestävää selvittämistä ja mahdollisuuksia käyttää vaihtoehtoisia rahoituslähteitä; varmistaa pankkien varainhoitoyhtiötä koskevan strategian täysimääräisen toteuttamisen; vähentää alueidenkäytön suunnitteluun ja rakennuslupiin liittyvistä säännöistä johtuvaa yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista rasitusta ja varmistaa valtionyhtiöiden hyvän hallinnon.

Tehty Brysselissä 11 päivänä heinäkuuta 2017.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

T. TÕNISTE

([1]) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.